

Klaar voor de toekomst en oog voor detail

Mystery guest beleeft topdag op topbaan Bernardus

Topkwaliteit was de opdracht bij de aanleg en grow-in van Bernardus Golf in Cromvoirt. Nu is de baan af en is de vraag hoe goed het is geworden.

Greenkeeper nodigde een deskundige uit om de toekomstige KLM Open-baan als *mystery guest* te beoordelen.

Auteur: Chris Veldkamp

De eerste tien holes van Bernardus Golf zijn in juli geopend en begin september zijn de laatste acht holes opengedaan. Wat kan een bezoeker verwachten op de 18-oles-baan in het Brabantse dorpje Cromvoirt?

Even na 9 uur komen we aan op Bernardus: speler en caddie. Het is een mooie golfdag om Bernardus te testen: zon afgewisseld met wolkenvelden en een beetje wind.

De speler is een deskundige op het gebied van golfbaanarchitectuur en -onderhoud, uitgenodigd door de redactie van Greenkeeper om een dag *mystery guest* te spelen. De verslaggever van Greenkeeper is caddie; wij dragen zijn tas en tekenen zijn ervaringen op.

Wie met de telefoon een starttijd op Bernardus boekt, krijgt het concept van de baan te horen. Dat is in een paar zinnen samen te vatten: kwaliteit maar toegankelijk, greenfeespelers zijn van harte welkom. Gasten zijn als het ware lid voor een dag: de greenfee is 150 euro maar daarvoor mag je zo

veel holes spelen als je wilt: 18, 27, 36 of nog meer als het daglicht het toelaat. De drivingrangeballen zijn gratis en er mag geoefend worden op de uitgebreide oefenfaciliteiten. Ook de sauna en rustkamer in de luxe kleedkamer staan ter beschikking voor de *members for a day*.

Gasten krijgen na een boeking een mailtje ter bevestiging en een dag van tevoren wordt een sms als herinnering gestuurd. Bij aankomst op de par-72-baan – een initiatief van miljonair Robert van der Wallen, ontworpen door Kyle Phillips, aangelegd door aannemer Jos Scholman en onderhouden door een eigen team onder supervisie van Niall Richardson – krijgen we in de receptie van het ruime en moderne clubhuis een gratis kopje koffie. Er is een gastvrouw (*'hostess front office'*), Jacky, en zij legt ons nog een keer de formule van Bernardus uit. Door haar hartelijke ontvangst voelen we ons meteen welkom. Jacky is nog geen golfster, vertelt ze als we wat doorvragen, maar ze is goed gecoacht voor haar functie, onder anderen door Niall Richardson. 'Hij heeft me een rondlei-

ding gegeven in een buggy en alles uitgelegd. Hij is ongelooflijk betrokken. Niall is hier elke dag als eerste en ik denk dat hij ook als laatste weggaat.'

Stimp 8 – voorlopig

'De stimp is 8', vertelt Jacky als ze haar vaste ontvangstverhaal vervolgt. 'De greens zullen in de toekomst sneller worden, maar het is nu nog 8 omdat de greens nieuw zijn.' 'Stimp 8, daar kunnen lang niet alle banen aan tippen', zegt onze *mystery guest* tegen zijn caddie als Jacky even wegloopt om gratis caddieboekjes voor ons te pakken. Ook krijgen we een papiertje met de pinposities van de dag. Onze gastvrouw legt verder uit dat Bernardus niet met gekleurde teemarkers werkt (wit, geel, etc.), maar met nummers. Van de tees aangeduid met 60 is de baan bijna 6.000 m, van 56 is Bernardus middellang en van 47 kort. 'Speel de tees die je het gelukkigst maken, je zult je vrienden beter herinneren dan je scores', staat in het Engels op de scorekaart, in lijn met NGF-advies. 'Kies voor meer spelplezier de tees die het beste bij je spel passen.'

Achter de 60-tees zijn ook nog backtees voor lage handicappers en tiger tees voor topspelers; daar zullen de spelers in het KLM Open afslaan. (Het is ten tijde van ons bezoek nog een goed bewaard geheim dat het KLM Open van 2020 op Bernardus gespeeld zal worden, maar dit zal na publicatie van dit nummer inmiddels officieel bekendgemaakt zijn.)

Na een bezoek aan de grote range – met een gras-tee en een overdekt barretje – gaan we de baan in. Hole 1 vertrekt bij het clubhuis en is volgens onze *mystery guest* ‘een schitterende openingshole, niet gemakkelijk maar zeker niet te moeilijk.’ De lange hole 2, waar een beekje langs de hole slingert en voor de green oversteekt, is wel lastig. Hole 3, kort maar met een lastig aan te spelen opgehoogde green, is weer heel goed te doen. ‘Dit zou ook een perfecte openingshole zijn’, zegt de *mystery guest*.

Agrarisch gebied omgetoverd in heidebaan
Op de eerste drie holes zien we eigenlijk al alle kenmerken van de hele baan: licht glooiende fairways met plateaus en valleitjes, veel en grote bunkers op de fairways en bij de greens met rafelige wanden, fairways gescheiden door heide (in aangroei) en gaspeldoornstruiken, maar ook fairways die in elkaar overlopen, af en toe water, flink glooiende greens van ongeveer 30 bij 30 m (vergelijkbaar in ondulatie met Phillips’ andere ontwerp in Nederland, De Lage Vuursche) en kort gemaaide steile runoffs bij de greens. Bernardus heeft veel weg van een Engelse heidebaan maar dan met her en der water. Er zijn enkele bestaande bomen uit het voormalige agrarische landschap gespaard gebleven en er zijn enorm veel bomen geplant (sommige van een formaat van zo’n 5 m hoogte) maar die staan vooral langs de grenzen

van de baan. Het grote verschil met de andere nieuwe Nederlandse baan waar superintendent Richardson voorheen werkte, The Dutch, is dat Bernardus in een fraai bestaand landschap is aangelegd. De golfbaan wordt omgrensd door bos en het dorpje Cromvoirt, de 18de hole speelt richting de kerk van het Brabantse plaatsje. Er loopt ook een oud bomenlaantje door de baan, een wandelpad. Bernardus oogt daardoor nu al oud, ook al is alles net aangelegd en gloednieuw. ‘Alleen bij de tees voelt de baan nog wat nieuw en kunstmatig’, zegt de *mystery guest*. ‘De tees zijn prachtig vlak en hard, ze zijn niet zichtbaar verhoogd en ze lopen mooi over in de directe omgeving. Maar de bultjes met heide en gaspelboom bij de graspaden naar de afslagplaatsen zijn nu nog zo gemanicuurd dat ze een beetje doen denken aan een plantsoen.’

Onbeperkt budget, oog voor detail

Het is niet druk op de baan; er worden voorlopig maar enkele tientallen leden per dag toegelaten, omdat de nieuwe holes nog kwetsbaar zijn. Naar verluidt zal er in de toekomst ook geen filevorming op Bernardus zijn. Er zit veel tijd tussen de teetimes en volgens onze bronnen zal het aantal rondjes voor gastspelers jaarlijks beperkt worden tot 25.000 (25.000 keer 150 is 3.750.000 euro, een mooi bedrag ...) We hoeven ons niet te haasten en doen dat ook niet omdat de *mystery guest* geen detail wil missen. Onderweg bestellen we ook een koffie (Nespresso) en een broodje bij de cateringkar die geregeld langskomt. Het broodje wordt enkele holes later gebracht. We praten onderweg ook nog even met twee dames die langs de baan wandelen. Het zijn golfsters en ze nemen vandaag een kijkje. ‘Het is hier heel mooi’, zeggen ze. ‘En wat heel fijn is, is dat we hier niet weggekeken worden,

we mogen gewoon rondkijken.’

Wij als caddie zorgen er met goed advies voor dat onze ‘baas’ de ronde afsluit met birdie-par. Hij heeft dus een topdag op een topbaan die naar verluidt zo’n 50 miljoen euro heeft gekost. De *mystery guest* is onder de indruk, zegt hij na afloop bij een kop thee in Café Bernardus, de horeca-afdeling voor golfers, die in hetzelfde gebouw gevestigd is als het veelgeprezen restaurant Noble Kitchen op het golfcomplex. ‘Volgens de verhalen was het budget voor Bernardus onbeperkt en dat zie je terug. Als bezoeker krijg je de indruk dat er nergens op bespaard hoefde te worden. De heide-aanplant, de nieuwe natuur die is aangelegd, de dure bruggen in de baan, de beschoeiing in waterhindernissen om erosie te voorkomen, de aanplant van nieuwe bomen – het is allemaal tot in de puntjes verzorgd. Het mooist is natuurlijk de hoge kwaliteit van de spelonderdelen: de greens, fairways en tees. Een onbeperkt budget betekent niet per definitie dat alles ook goed is, maar op Bernardus is dit wel het geval.’

‘Een onbeperkt budget betekent ook niet per definitie dat er oog is voor het kleinste detail, maar dat is wel zo op Bernardus’, vervolgt de *mystery guest*. ‘Van het gras tot baanmeubilair. Het baanmeubilair is sober en van hout. Bij de tees staan geen opzichtige borden maar mooie onopvallende houten palen. De bordjes “Ground under repair” en “Next tee” zijn ook zeer verzorgd. De massieve banken bij afslagplaatsen zijn van boomstammen gemaakt. Schuilhutten zijn prachtig weggewerkt in heuvel-tjes en dat geldt ook voor de range bij het clubhuis. De fairways zijn onkruidvrij en de 100 procent roodzwenk-greens zijn helemaal schoon en hard, vermoedelijk al heel veel gedresst in de aanloopperiode. Ik heb enorm goed staan putten en dat

Hole 10

Hole 12

'De fairways zijn onkruidvrij en de 100 procent roodzwenk-greens zijn helemaal schoon en hard'

komt omdat de greens waanzinnig eerlijk zijn; je ziet de lijnen en de bal doet wat je verwacht. Je ziet verder aan verfstipjes op de greens en tees dat de maailijnen nauwkeurig worden uitgezet. Ik heb nergens scalperingen of schade gezien en ook nergens maaisel. De greenkeepers hier hebben geleerd om achterom te kijken voordat ze verder gaan. Het zand in de bunkers – waar ik ondanks mijn caddie vaak in lag! – is overigens ook perfect. Vrij grof en dat geeft veel stabiliteit.'

Tekortkomingen

Heeft Bernardus tekortkomingen?'De routing is goed, daar is goed over nagedacht. De holes sluiten op elkaar aan. Maar de par 3 13de is een geforceerde hole. Daar moet je als golfer even

een eindje teruglopen. Het is een lange par 3 met een rechte beek aan de rechterzijde en ook op rechts een *waste area* die overgaat in een bunker om afzwaaiers op te vangen. Aan deze rand van de baan, als verbinding tussen de sterke holes 12 en 14, zou een korte par 3 veel beter zijn geweest. Verder is de grond op een deel van de baan wat vetter, dat zie je aan begroeiing in de oevers en aan de kleur van de grond als je een divot slaat. Maar het moet mogelijk zijn om dat onder controle te krijgen.' De *mystery guest* vindt verder dat er wel erg veel bunkers zijn. 'Het is een kwestie van smaak, maar het zijn er heel veel en het zijn ook nog eens joekels. Dat kost enorm veel uren aan onderhoud.' Maar de *mystery shopper* is in het algemeen vol lof: 'Over vijf tot tien jaar, als de heide is aangeslagen en de bomen aan de randen van de baan iets groter zijn, is Bernardus een parel.' Een topbaan aanleggen is één ding, het is iets anders om de kwaliteit na twee tot drie jaar invasie van straatgras goed te houden, zeker in een toekomst zonder pesticiden. Hoe denkt de *mystery guest* hierover? 'Een vakman als Niall kan die eventuele terugslag aan. Zo deskundig en toegewijd als hij is er maar eentje. Als iemand dit kan in Nederland, dan is hij het. Hij is een man van de details. Zwakke plekken worden meteen aangepakt en er is precisieberekening. Bernardus

Geen teeborden, slechts één houten paal per afslagplaats

Het clubhuis en de negende green

is eigenlijk de eerste golfcourse in Nederland die helemaal is aangelegd als duurzame baan. Hier zijn bij de bouw en *grow-in* – met alle kennis die er nu bestaat – alle condities gecreëerd voor een baan die klaar is voor een toekomst waarin we geen gewasbeschermingsmiddelen meer mogen gebruiken. Bernardus zal dus in het seizoen niet zo diepgroen zijn als The Dutch. Je kunt dan bruine toppen en droge heide verwachten.'

Beste baan van Nederland?

Hebben we met Bernardus een nieuwe nummer 1 van Nederland? 'Qua onderhoud mogelijk wel. Het is superknap van het greenkeepersteam dat de baan er zo kort na de aanleg al zo mooi bij ligt. En het is hier service met een hoofdletter S. Ik zet Bernardus in mijn top 10 van Nederlandse golfbanen, maar plaats de baan niet boven de Nederlandse klassiekers. Het is wel absoluut een van de beste nieuwe banen. In mijn ranglijst staat hij hoger dan The Dutch en International en mis-

De cateringkar. Service met een hoofdletter S op Bernardus

Op de driving range is een gezellig barretje

Een bankje bij een van de afslagplaatsen

'Superintendent Niall is hier elke dag als eerste en ik denk dat hij ook als laatste weggaat'

Steile runoffs op hole 8

schien hoger dan De Lage Vuursche, daar moet ik over nadenken. Bij een goede baan weet je na afloop heel veel holes te herinneren en dat heb ik hier op Bernardus heel sterk. Hole 10 is bijvoorbeeld erg mooi. Maar sommige holes in het middenstuk, waar het een beetje hee--en-weergolf is, lijken best op elkaar. Daar is het af en toe ook

compact en landen ballen van golfers die op de buurholes spelen.' Is de baan ook leuk voor hoger handicappers? 'Als de heide opkomt, zal het niet makkelijk worden. Maar met handicap 36 heb je op elke hole twee slagen extra. Hogere handicappers kunnen hier een topdag hebben als ze niet overal met de driver afslaan.'

Onze *mystery guest* brengt nog even een kort bezoek aan de spafaciliteiten in de kleedkamer, stapt in de ruime douchecabine en drinkt een biertje met zijn caddie. Bernardus Golf heeft hem een topdag bezorgd. In zijn opinie biedt een ronde in Cromvoirt veel waar voor je geld. 'Ik verwacht dat het concept van Bernardus aanslaat en overgenomen wordt door meer banen. Als je maar zo'n tien keer per jaar speelt, zoals veel golfers, waarom zou je dan niet met je golfvrienden enkele keren per jaar een dagje Bernardus doen en af en toe op andere topbanen spelen? Dan ben je nog steeds goedkoper uit dan het bedrag dat je moet neerleggen voor een jaarcontributie op een gemiddelde baan. Dit kan wel eens de toekomst zijn.'

Be social

Scan of ga naar:

www.greenkeeper.nl/article/27126/klaar-voor-de-toekomst-en-oog-voor-detail